

TERVEZET

2011. évi törvény a fás szárú növények védelméről

Az Országgyűlés tekintettel arra, hogy a fás szárú növények mennyisége és minősége a alapvetően meghatározza települések környezeti állapotát és a településképet, és ily módon jelentős befolyással bír a lakosság egészségére és közérzetére, a következő törvényt hozza:

A törvény célja

A törvény célja, hogy a zöldterületek és zöldfelületek, valamint az emberi egészség és környezet védelme érdekében:

- az élő növényzet rongálását, pusztítását, értékük csökkentését megakadályozza,
- a meglévő fás szárú növények védelmét biztosítsa, kivágásuk és pótlásuk követelményeit szabályozza,
- a megszűnő zöldfelület, illetve növényállomány pótlásáról rendelkezzen,
- a biológiai aktivitásérték szinten tartását, növelését elősegítse.

A törvény hatálya

2. § (1) E törvény hatálya – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – a fákra, cserjékre (a továbbiakban együtt: a fás szárú növényekre) terjed ki.

(2) E rendelet hatálya nem terjed ki

a) az erdőről és az erdő védelméről, valamint a természet védelméről szóló törvények hatálya alá tartozó fás szárú növényekre;

b) az eltérő szabályt megállapító külön törvény hatálya alá tartozó fás szárú növényekre, kivéve a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény hatálya alá tartozó fás szárú növényekre;

c) az energetikai célból természetű, fás szárú növényekből álló, külön jogszabály szerint létesített ültetvényekre;

d) a szennyvíz, szennyvíziszap és hígtrágya elhelyezésére, hasznosítására szolgáló fával borított területre;

e) az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló jogszabály hatálya alá tartozó területre.

A fás szárú növények telepítése

3. § (1) Fás szárú növény az ingatlan azon részén és oly módon telepíthető, hogy az – figyelemmel az adott faj, fajta tulajdonságaira, növekedési jellemzőire, szakszerű kezelésére – az emberi életet és egészséget nem veszélyeztetheti, a biztonságos közlekedést nem akadályozhatja, valamint nem okozhat kárt a meglévő építményekben, létesítményekben, és nem akadályozhatja azok biztonságos működését.

(2) Az ingatlan tulajdonosa, vagyonkezelője, használója (a továbbiakban együtt: használó) az *1. számú mellékletben* meghatározott invazív fajú fás szárú növény telepítése, pótlása esetén köteles a növény továbbterjedésének megakadályozására.

(3) A közutak melletti fasor fahiányainak pótlása csak az adott fasor vonalába történő telepítéssel, a fasorra jellemző faj, fajta felhasználásával történhet, amennyiben annak környezeti feltételei adottak.

A fás szárú növények fenntartása, kezelése

4. § Tilos a fás szárú növények olyan megsértése, csonkítása, továbbá közvetlen vagy közvetett károsítása, amely nem felel meg az 5. §-ban foglaltaknak.

5. § (1) A használó köteles gondoskodni az ingatlanon lévő fás szárú növények fenntartásáról, az adott faj tulajdonságainak megfelelő szakszerű kezeléséről (így különösen víz- és tápanyag-utánpótlásról, metszésről, növény-egészségügyi beavatkozásról), valamint szükség szerinti pótlásáról.

(2) A használó köteles gondoskodni az ingatlanán lévő fás szárú növények emberi életet, egészségét veszélyeztető részeinek eltávolításáról.

(3) A használó – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – köteles gondoskodni a fás szárú növények emberi életet, egészségét veszélyeztető származékainak, így különösen ágak, virágzat, termés, levelek összegyűjtéséről. A használó mentesül az összegyűjtési kötelezettség alól, amennyiben a humuszképződés nem ellentétes a terület rendeltetésével.

6. § (1) A közművezetékét úgy kell elhelyezni, hogy az a fás szárú növényt ne veszélyeztesse, közvetlenül vagy közvetetten ne károsítsa.

(2) Belterületen síkosságmentesítésre kizárólag olyan anyag használható, amely a fás szárú növények egészségét nem veszélyezteti.

(3) Közterület burkolatának építésénél és felújításánál a fás szárú növény töve körül legalább 2,5 m² víz- és légáteresztő felületet kell hagyni.

(4) Az érintett földrészlet fekvése szerinti települési önkormányzat (fővárosban a kerületi önkormányzat) jegyzője (továbbiakban: jegyző) a használót az (1)–(3) bekezdésben és a 5. §-ban meghatározott fenntartási és kezelési feladatok, továbbá a telepítési előírások teljesítésére kötelezheti.

Fás szárú növények kivágása és pótlása

7. § (1) Közterületen álló fás szárú növény, valamint magánterületen álló, a földfelszíntől számított 1 m magasságban mért 30 cm törzskerületnél nagyobb fás szárú növény – ide nem értve a diófa kivételével a gyümölcsfákat – kivágása engedélyköteles. A fás szárú növény kivágását a fás szárú növény helye szerint illetékes jegyző engedélyezi.

(2) Az engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a kivágás indokát;

b) az érintett fás szárú növényvel rendelkezni jogosult kivágáshoz hozzájáruló nyilatkozatát;

c) az érintett közterület nevét, helyrajzi számát, az érintett fás szárú növény ingatlanon belüli elhelyezkedésének pontos megjelölését;

- d) a fás szárú növény darabszámát, fajtát, fa esetében annak 1 m magasságban mért törzsátmérőjét;
- e) a kivágás kivitelezésének részletes leírását;
- f) a pótlásra vonatkozó nyilatkozatot, a faj, fajta, darabszám és hely feltüntetésével, valamint
- g) a fával való rendelkezési jogosultságot igazolására alkalmas dokumentumokat.

(3) A jegyző a fás szárú növény kivágása iránti kérelmet elutasítja, ha

- a) a kérelmező a fás szárú növény pótlásáról hiánypótlási felhívás ellenére sem nyilatkozott;
- b) a fás szárú növény áttelepítése szakmai és településrendezési szempontból célszerű és kivitelezhető; vagy
- c) az természetvédelmi, településképi, vagy környezetvédelmi érdeket sért, vagy egyéb okból indokolatlan.

(4) A település szempontjából kiemelt szakmai, tudományos, település- és kultúrtörténeti értéket képviselő fás szárú növény kivágásának kérelmezése esetén a jegyző az eljárás megindításáról szóló értesítést öt napon belül hirdetményi úton, valamint – ha a település ilyenre rendelkezik – a település hivatalos honlapján is közzéteszi a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvényben meghatározott ügyféli jogok biztosítása céljából. Ez esetben az ügyintézési határidő két hónap. Az eljárásba kötelező a területileg illetékes természetvédelmi, továbbá kulturális örökségvédelmi hatóság szakhatóságként történő bevonása.

(5) Ha a fás szárú növény kivágására élet-, vagyon- vagy balesetvédelmi okból kerül sor, a rendelkezésre jogosult köteles azt a kivágást megelőzően legalább 24 órával bejelenteni a kivágás helye szerinti illetékes jegyzőhöz. Amennyiben a veszély elhárításának sürgőssége miatt az előzetes hatósági bejelentésre nincs mód, a rendelkezésre jogosult köteles azt pótlólag, a kivágást követő 24 órán belül bejelenteni. A rendelkezésre jogosult a kivágástól számított 8 napon belül mindkét esetben kertészeti szakvéleménnyel köteles igazolni, hogy a fás szárú növény élet-, vagyon- vagy balesetvédelmi szempontból veszélyes volt, és ennek elhárításához szükséges volt a növény kivágása.

(6) A jegyző a közterületen álló fás szárú növényekkel rendelkezni jogosultat a fás szárú növény kivágására kötelezheti, ha a fás szárú növény az élet- vagy vagyonbiztonságot veszélyezteti, és e veszély másként nem hárítható el.

(7) Az érintett településen működő vagy országos működési területű környezetvédelmi, természetvédelmi, faluszépítő és más hasonló tevékenységet végző társadalmi szervezeteket a 7. § szerinti eljárásokban minden esetben ügyfélnek kell tekinteni.

8. § (1) A fás szárú növény kivágását követően a jogszerű használó köteles gondoskodni a növény helyben történő szakszerű pótlásáról. A pótlás során a telepítendő fák a földfelszíntől számított 1 m magasságban mért együttes átmérőjének el kell érnie a kivágott fák együttes átmérőjét. A fák pótlását legkésőbb 1 éven belül meg kell valósítani. A telepítendő cserje esetében 3 éven belül kell biztosítani a legalább azonos területi borítást. A pótlás céljából történő telepítést

mindaddig meg kell ismételni, amíg a telepítést követő vegetációs időszak kezdetén a fás szárú növény nem ered meg. A szakszerű pótlás teljesítését a jegyző ellenőrzi.

(2) Amennyiben a fapótlásra olyan ingatlanon kerül sor, amelynek legfeljebb 200 méteres körzetén belül természetes állapotú erdő, illetve védett terület helyezkedik el, akkor fás szárú növény pótlása nem történhet – a 3. § (3) bekezdésben foglaltak kivételével – az 1. számú mellékletben meghatározott fajok egyedeivel.

(3) Amennyiben a közműfektetés a fás szárú növény megtartásával nem valósítható meg, a jegyző a kivitelezőt a fás szárú növény pótlására kötelezi.

(4) Amennyiben a fás szárú növény pótlása a földrészlet adottsága miatt nem vagy csak részben teljesíthető, a pótlást a jegyző által kijelölt más ingatlanon történő telepítéssel kell teljesíteni.

(5) A fás szárú növény kivágása esetén a pótlási kötelezettséget a sajátos építményfajta rendeltetésére tekintettel kell teljesíteni.

9. § (1) A jegyző köteles legalább negyedévente ellenőrizni az önkormányzat területén levő fák állapotát és szükség esetén a megfelelő intézkedéseket megtenni, ideértve a megfelelő büntetőjogi, szabálysértési vagy polgári jogi eljárások kezdeményezését is.

(2) Az élőfák megrongálásával, elpusztításával kapcsolatos büntetőjogi, szabálysértési vagy polgári jogi eljárásokban a kivágott vagy megcsonkított fák értékét a 2. számú Mellékletben foglaltak szerint kell figyelembe venni.

Záró rendelkezések

10. § (1) Ez a törvény 2012. január 1-jén lép hatályba.

1. számú melléklet a 2011. évi törvényhez

Invazív fajú fás szárú növények

Magyar név	Tudományos név
akác*	Robinia pseudo-acacia
amerikai kőris*	Fraxinus americana
bálványfa*	Ailanthus altissima
gyalogakác	Amorpha fruticosa
kései meggy	Prunus serotina
zöld juhar	Acer negundo

* kivéve a kertészeti változatok.

2. számú melléklet a 2011. évi törvényhez

A fák értékének naprakész meghatározásakor a számítások kiinduló alapja a 4 éves szabadgyökerű faiskolai szabványfa kármeghatározáskor érvényes átlagos faiskolai ára. A fa értékének kiszámítása úgy történik, hogy ezt az árat kell megszorozni az 1., 2. és 3. táblázat vonatkozó szorzószámával és együtthatóival.

1. táblázat: A fa kora szerinti szorzó

A fa kora (év)	Szorzószám
10	11
20	37
30	93
40	182
50	315
60	389
70	721
80	958
90	979
100	1088
110	1194
120	1738
130	2117
140	2232
150	2312
160	2365
170	2476
180	2743
190	2764
200 éves vagy idősebb egyed	2773

Megjegyzés: A 20 év alatti faegyedek esetében a fa telepítés költségeit is szükséges számítani. Ennek mértéke az adott időszak átlagos telepítési költsége reálértéken.

2. táblázat: A lombkorona állapota szerinti együttható

A lombkorona állapota	Együttható
egészséges	1,0
csonkult	0,7
erősen csonkult	0,4

3. táblázat: A fa elhelyezkedésétől (telepítési helyétől) függő együttható

A terület jellege	Együttható
sűrűn beépített (fában szegény) terület	1,0
a település belső (fával közepesen ellátott) területe	0,7
kertes (fával átlagosan ellátott) beépítésű terület	0,4